

İŞ GÜVENLİĞİ

9. Hafta

Kimyasal Risk Etmenleri

A) Zararlı Gazlar, Dumanlar ve Buharlardan Kaynaklanan

- ❑ Basit boğucular (Karbondioksit, Metan vb.)
- ❑ Kimyasal etkili boğucu gazlar (Karbonmonoksit, hidrojen süfür vb.)
- ❑ Tahriş edici gazlar (Amonyak, formaldehit, azot dioksit ve diğer azot oksitler, flor vb.)
- ❑ Sistemik etki gösteren toksik gaz ve buharlar (Arsenikli hidrojen, arsin, karbon süfür vb.)

B) Alifatik Hidrokarbonlardan Kaynaklanan

- Petroleum serisi (Ham petrol)
- Alkoller
- Ketonlar ve eterler
- Halojenli alifatik hidrokarbonlar (Metil bromür, metil klorür, karbon tetraklorür, trikloretilen, tetraklor etilen vb.)

C) Halkalı Hidrokarbonlardan Kaynaklanan

- ❑ Benzen serisi (Benzol, toluen, ksilen, heksaklorobenzen, heksaklorosikloheksan vb.)
- ❑ Diğer aromatik bileşikler (Nitrobenzen, dinitrobenzen, anilin, klorlu naftalinler vb.)

D) Zararlı Tozlar (Akciğer Hastalıkları- Pnöмокonyozlar)

- ❑ Mineraller veya metalik tozlar
- ❑ Proliferatif - fibrotik pnöмокonyoz;
 1. Silikoz (Saf silikoz- silisyum dioksit)
 2. Karışık toz fibrosisleri (Maden kömürü- antrasit, demir oksit, karışık kaolen)
 3. Basit sikatozlar (Kil, feldspat, saf kaolen, bentonit)

D) Zararlı Tozlar (Akciğer Hastalıkları- Pnöмокonyozlar) (2)

4. Fibrotik silikatozlar (Asbest, talk, alüminyum silikat)
 5. Alüminoz (Alüminyum tozları)
 6. Berilyoz (Berilyum tozları)
 7. Bazı minerallerle neydana gelen yığılmalar (Baryum sulfat, demir oksit, kalay, kömür tozları vb.)
- Organik Tozlar
 - Bissinoz (Yumuşak kendir, keten tozları, pamuk tozları)

E) Pnömonyozlar Dışında Mesleki Akciğer (Solunum Sistemi) Hastalıkları

☐Obstrüktif Solunum Yolları hastalıkları

☐Astmatik belirtiler

1. “Derhal” görülen (reakjinik) astmalar (Kıl, yün, tüy, buğday taneleri vb.)
2. “Geç” görülen (reakjinik olmayan) astmalar (Pamuk ipliği tozları, bazı zamklar, formalin buharları, sert metal tozları, formalin, ağaç kereste tozu, vb.)

☐Granülamoz lezyonlar

☐Sarkoid benzeri granülomatöz lezyonlar

1. Ekstremsk alerjik alveolitler (Bazı mantarlar ve organizmaların enzimleri)
2. Berilyum Hastalığı

F) Kimyasal Maddelerden Meydana Gelen Pnömonitistler

☐Metaller ve Metaloidler

☐Metal dumanı humması (Arsenik ve bileşikleri, antimon ve bileşikleri, berilyum ve bileşikleri, civa ve bileşikleri, çinko ve bileşikleri, fosfor ve bileşikleri, kadmiyum ve bileşikleri, krom ve bileşikleri, kurşun ve bileşikleri, manganez ve bileşikleri, nikel ve bileşikleri, osmiyum ve bileşikleri, platin ve bileşikleri, selenyum ve bileşikleri, tellür ve bileşikleri, talyum ve bileşikleri, vanadium ve bileşikleri, vb.)

G) Mesleki Kanserler

- ❑ Deri kanserleri (Kömür katranı zift, shale yağı (bir nevi نفت yağı), ultraviöle ışınlar, ionizan ışınlar, is, kreozot, ham antresan, ham parafin yağları, fuel oil, asfalt, arsenik vb.)
- ❑ Solunum yolları kanserleri (İonizan ışınlar, kömür katranı, arsenik, asbest vb.)
- ❑ İdrar yolları kanserleri (benzidin, beta-naftilamin, 2-asetamidofluoren, vb.)
- ❑ Hematopöietik sistem arızaları -Lösemiler (İonizan ışınlar, benzen, vb.)

H) Pestisitler

- İnsektisitlerden meydana gelen
- İnorganik insektisitler
- Doğal organik insektisitler
- Sentetik organik insektisitler
 1. Klorlu hidrokarbonlar
 2. Fosforlu organik bileşikler
 3. Karbontlar
 4. Sentetik piretrum bileşikleri (piretroidler)

I) Fiziksel Etkenlerle Meydana Gelen Bozukluklar

- Titreşim ve sarsıntı zararları
- Gürültü zararları
- Hiperbari zararları(Basıncın artması sonucu)
- Dekomprasyon zararları(Basıncın düşmesi sonucu)
- Travmalar (Göz travmaları, yazar krampı, Bursitis'ler)
- Aydınlatma yetersizliği (Madenci nistagmusu)

i) Mesleki İnfeksiyon Hastalıkları

- İnfekte materyal ve hasta hayvanlardan kaynaklananlar
- Bruselloz , Q Humması, Tularemi, Şarbon, domuz yılanığı, psittakoz, hayvan tüberkulozu Çalışma çevresinden (Toprak, hava, su) kaynaklananlar Histoplasmosis, koksidioidomikoz, tetanoz, leptospirosis, bilharziaz, ankilostomiaz, nekatoriaz, viral hepatis)